

VK granskar: Umeå universitet

8000 och 25000 kronor i månaden. Professorn fick boende för omkring 35000–40000 kronor i månaden. En anställd, som liksom professorn hade boende i New York, ersattes med 12000 kronor i månaden för det.

FORSKNINGEN:

Så hur har Umeå universitet gagnats av sitt utlandsavtal med professorn?

Enligt de URA-avtal som professorn och Umeå universitet undertecknat mellan åren 2016 och 2020 så ska han under för-troendearbets-tid arbeta med ”självständig forskning och övrig akademisk verksamhet” enligt en forskningsplan. Han ska också i slutet av varje läs-år komma in med en rapport till chef.

VK har begärt ut forskningsplanen som det hänvisas till, samt de årliga rapporter som professorn enligt avtalen ska ha levererat till sin chef varje år mellan 2016 och 2020.

När VK begär ut forskningsplanen finns dock ingen sådan enligt registraturen vid Umeå universitet. Registraturen uppger också att de har varit i kontakt med professors chef för att få ut planen, men chefen har uppgett att hon inte har någon sådan forskningsplan.

Enligt URA-avtalet så ska forskningsplanen finnas i ”bilaga 1”. URA-avtal hanteras av löneadministrationen vid Umeå universitet. Men när VK dubbelkollar med dem om de har bilagan med forskningsplanen, så uppger de att de inte heller har någon sådan.

De årliga rapporter till sin chef, som professorn skulle lämna in i slutet av varje läs-år finns inte heller för varje år. När VK begär ut dem, så får vi endast två rapporter – från år 2016 och 2017. I de rapporterna skriver han om vad han publicerat under de åren, vilka föredrag och samtal han deltagit i samt event han kurerat och projekt han deltagit i.

Inga rapporter förefaller ha levererats för de tre sista åren i USA – 2018, 2019 och 2020.

– Det finns inga sådana rapporter hos hans chef, uppger registraturen.

Mats Glavå, docent i arbetsrätt vid Handelshögskolan i Göteborg. FOTO: PRIVAT

EXPERTEN:

Mats Glavå, docent i arbetsrätt, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, blir förvånad när han hör om Umeå universitets ekonomiskt förmånliga avtal med professorn och att fallet aldrig nått ansvarsnämnden.

– Varför? Det verkar löna sig att trakassera medarbetare på

Umeå universitet. Det låter väldigt konstigt, det måste ligga något i bakgrunden, säger Mats Glavå.

Glavå säger att den som måste agera i sådana här fall är arbetsgivaren.

– Det är ju oacceptabelt att bete sig illa mot medarbetare och underordnade, och det är det nog ingen som tycker något annat om, men sedan är frågan vad man vågar göra åt det. Om inte arbetsgivaren gör det finns det ingen annan som kan göra det. Om det inte är kriminella gärningar så att man kan bli åtalad, dömd till ett straff och åka i fängelse, förstås, säger han.

En av VK:s källor, med god insyn, säger att det finns en kultur på Umeå universitet att allvarligare händelser tystas ned för att inte riskera negativ publicitet.

– De ville verkligen tysta ner allt med professorn, även om det ur min horisont var allvarligt det han gjort. Man ville tysta ned och inte göra någon affär av det, så då fick han tjänstledigt och åkte till USA. Ledningen trodde väl att om han åker dit så blir det lugnt här, men fy så fejt, säger källan och fortsätter.

– Professorn är ju en sådan som verkligen har utmärkt sig, och när något då händer så löser man det i stället med pengar. Det är hemskt att se hur vissa människor får grönt kort och klarar sig undan med vad som helst, medan det inte är någon som ställer upp bakom småfolket. I och med att forskarna ofta har egna forskningsmedel så får de ytterligare ett hölje som skyddar dem i det här systemet, och är det en högt profilerad person så är det överlag mer hysch-hysch. Allt för fasaden, säger källan.

REKTORN:

Umeå universitets rektor Hans Adolfsson säger att han inte kan uttala sig om varför de utredningar som gjordes om professorn och som bland annat gällde sexuella trakasserier varken gick till ansvarsnämnden eller polisanmälades. Detta då det skedde innan han tillträdde som rektor i juli 2016.

Att professorn under nära fem år var tjänstledig med full lön för utlandstjänst säger han inte är konstigt, då det är så själva konstruktionen med URA-avtal ser ut. Hans Adolfsson säger att han tolkat de övriga ekonomiska villkoren professorn fick som ett ”normalt avtal”, men när han ser en bild på strandboendet medger han dock att det ”är lite väl lyxigt”.

Varför ville ni ha professorn i USA?

– Det handlar väldigt mycket om individens egen vilja. Om vi ser att det finns någon som har möjlighet att komma iväg och jobba som gästprofessor eller gästlärare, och som fått en inbjudan från ett annat lärosäte, så hindrar vi dem inte.

Och det ger er något tillbaka?

– Ja, absolut. Vi jobbar mycket med internationalisering och

det är till och med framskrivet väldigt tydligt i högskolelagen att lärosätena ska jobba mer med internationalisering och det här är ett sätt för oss att jobba med det.

Enligt professors URA-avtal skulle han varje år lämna in årliga rapporter till chef och arbeta enligt en forskningsplan. Vi har begärt ut dessa, men endast fått årliga rapporter från första åren, inte de sista. Och ingen forskningsplan finns. Ni har inte fått rapporter om vad han gjort?

– Jag vågar inte uttala mig om exakt hur återrapporteringen har gjorts.

Det var ett krav i URA-avtalen att varje år komma med årliga rapporter men inte ens hans närmaste chef har dem. Har han inte brutit avtalet då?

– Återrapporteringen i form av vad man gör kan ju ske på lite olika sätt. Det kan ju skickas e-mejl, det kan hållas den typen av kontakt och hållas avstämningar på andra sätt.

Men det står ju tydligt i avtalen att han i slutet på varje år ska leverera en rapport?

– Ja, men det har ju inte varit så att det inte har funnits någon dialog, utan där har ju närmaste chef haft dialog med honom när han var utomlands. Jag skulle naturligtvis i det läget ha stämt av det med prorektor kanske och tittat på den biten. Men å andra sidan så har jag regelbundna veckovisa avstämningar med prorektor där vi pratar om alla möjliga saker och vi har ju pratat om det här också och jag vet ju att det har förekommit en direktkorrespondens dem emellan. Sen om det då har funnits ett behov av att göra en officiell rapportering eller om man kan nöja sig med att det här räcker, det kan se olika ut.

Ni har inte heller stoltserat med honom speciellt mycket på er hemsida, det finns ingenting om honom de senaste åren. Har ni "gömt undan" honom i USA?

– Nej, nej. I det här fallet har vi en person som har haft en möjlighet att kunna bedriva verksamhet på ett amerikanskt universitet och det är naturligtvis en fjäder i hatten för universitetet att ha personal ute runt om i världen som bedriver verksamhet.

Men om det är en fjäder i hatten borde ni inte stoltsera och berätta om det?

– Ja, det kan man väl tycka, men det ska ju finnas någonting att rapportera om. Vi berättar om när personer har gjort någonting som är ett vetenskapligt genombrott eller liknande. Det är då vi skriver om det. Det är det vi vill lyfta fram. Inte att vi har personer ute, utan det som de i sin tur gör, som vetenskapliga eller pedagogiska framsteg.

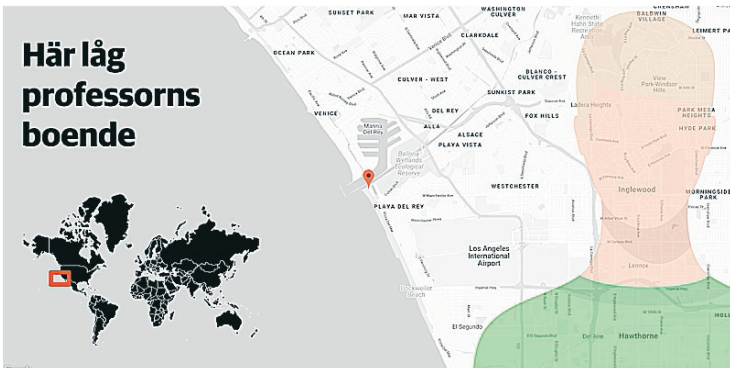
Så han har inte gjort någonting värt att berätta sista åren?

– Det kan inte jag bedöma.

Vad har ni fått ut de här fem åren av att ha honom där, vilken

Professorn bodde i området Playa del Rey i Los Angeles.

KARTA: HAMPUS RÅDE

forskning har han presenterat för er?

– Jag kan inte bedöma det heller. Jag har inte tittat på de individuella resultaten eller vad han har gjort för forskning.

I URA-avtalen står "särskilda anställningsvillkor" inskrivna, exempelvis att ni betalar bostad för mellan 35000 och 40000 kronor i månaden och en semesterresa hem per år. Det låter ganska generöst?

– Jag vet inte om det är något specifikt för just det där URA-avtalet som inte finns i andra avtal, det vågar jag inte uttala mig om.

Vi har gått igenom övriga URA-avtal, det här sticker ut som generöstast av alla. Vad säger du om det?

– Jag har ingen uppfattning om det för jag har inte tittat på några andra URA-avtal. Det här är väl specifikt att det har

skrivits under av mig, det har löpt på som det har varit tidigare.

Ni har betalat honom 2,3 miljoner kronor för boende i USA under de här åren. Låter det som en rimlig summa?

– Det kan inte jag uttala mig om, jag vet inte vilket boende han har haft, jag har inte den kollen. Jag vet att det är väldigt dyrt att bo i Kalifornien, jag har själv bott i Kalifornien och vet vilka kostnader det handlar om att ha ett boende där.

Varför ska ni betala det?

– Det är en del av det här avtalet. Jag kan inte gå in och kommentera specifika delar i avtalet på det sättet.

Hans Adolfsson säger att han inte känner till vilket boende professorn haft i USA. VK visar honom en bild på boendet som ligger precis på stranden intill Venice Beach.